



ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

เวลา ๐๘.๓๐ น.

ชีวเตวาปี สบปลโย

อปี วิตตปริกขยา

ปญญา จ อลาภณ

วิตตวาปี น ชิวติ.

ถึงสัจธรรม ผู้มีปัญญาก็เป็นอยู่ได้ แต่อัปปัญญาแม้มีทรัพย์ก็เป็นอยู่ไม่ได้.

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา (ขุ. เถร.)

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความ
ให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป
ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปญญา สุตวินิจฉินี ปญญา กิตติสิโลกวฑฒนี ปญญาสทิต นโร อธิ อปี ทุกเขสุ สุขานิ วินทติ. ปัญญาเป็นเครื่องวินิจฉัยสิ่งที่ฟังแล้ว ปัญญาเป็นเครื่องเพิ่มพูน เกียรติคุณและชื่อเสียง คนผู้ประกอบด้วยปัญญาในโลกนี้ แม้ใน ความทุกข์ ก็หาความสุขได้. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา (ขุ. เถร.)	มตตาสุขปริจจาคา ปสเส เจ วิปุลล์ สุขั จเข มตตาสุขั อีโร สมปสสั วิปุลล์ สุขั. ถ้าพึงเห็นสุขอันไพบุลย์ เพราะยอมเสียสละสุขส่วนน้อย ผู้มีปัญญาแลเห็นสุขอันไพบุลย์ ก็ควรสละสุขส่วนน้อยเสีย. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท (ขุ. ธ.)
โย จ วสสสตั ชีเว ทุปปญโย อสมาทิต เอกาหิ ชิวติ เสโยโย ปญญานตสส ฌายโน. ผู้ใดมีปัญญารวม มีใจไม่มั่นคง พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี ส่วนผู้มี ปัญญาเพ่งพินิจ มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ดีกว่า. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท (ขุ. ธ.)	ปรทุกขุปธานเน โย อตตโน สุขุมิจฉติ เวรสัศคคัสสกุโร เวรา โส น ปริมุจฉติ. ผู้ใด ต้องการสุขเพื่อตน ด้วยการก่อทุกข์แก่ผู้อื่น ผู้นั้นชื่อว่า พัวพันไปด้วยเวร ย่อมไม่พ้นจากเวร. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท (ขุ. ธ.)
ปริตตัม ทารุมารุยห ยถา สีเท มหณณเว เอวํ กุสิตมาคมม สารุชิวปี สิทติ. คนเกาะไม้พินเล็ก ๆ พึงจมลงในทะเลฉันใด คนมั่งมีอาศัย ความเกียจคร้านก็ล่มจมฉนนั่น. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย เถรคาถา (ขุ. เถร.)	อสาเร สารมตีโน สาเร จาสารทสสินโน เต สารํ นาธิคฉฉนติ มิจฉาสกบโปคฉรา. ผู้เข้าใจสิ่งที่ไม่เป็นสาระว่าเป็นสาระ และเห็นสิ่งที่เป็นสาระ ว่าไม่เป็นสาระ เขามีความดำริผิดเป็นโคจร จึงไม่ประสบสิ่งที่เป็น สาระ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท (ขุ. ธ.)